

Preken i Fjellhamar kirke 10. januar 2010

1. s. e. Kristi Åpenbaringsdag

Kapellan Elisabeth Lund

Noe nytt er på gang!

Nå er jula over, og vi er i gang med et nytt år.
Jesusbarnet har blitt hjertelig mottatt og feiret.

Nå er vi godt i gang med hverdagen igjen, og som sagt er dette en tid her i kirken til å bli bedre kjent med hvem Jesus er.

Bibelen er en god hjelp til å lære mer om Jesus. Det er en bok som har forandra mange menneskers liv. Nettopp fordi den kan lede oss til et møte med Jesus.

Og Jesus kan skape noe nytt.

I evangeliene kommer først historien om Jesu fødsel, så møter vi en slektning av Jesus: Johannes, også kalt døperen. Han ble født et halvt år før Jesus, og mødrene deres kjente hverandre godt.

Som voksen var han en særing i kamelhårskappe som bodde i ødemarken og spiste gresshopper. Han var en asket som var streng med seg selv og andre. Han var en veiviser og en veirydder.

Han sto ved Jordanelven og døypte folk. Tok dem med ut i elven, dykka dem under og opp igjen.

Og det var mange som kom. Døypen var en omvendelsesdøy, en døy som vasket den døyte fri fra synd og gav dem en ny start. Johannes forkynte moral og oppfordra folk til å vende om. Fra et syndig liv, til et rent liv sammen med Gud.

Og det var en kø av mennesker som ville begynne på nytt.

I køen møter Johannes en dag en fra slekta. Jesus vil bli døypt av Johannes.

Johannes kjente Jesus, som menneske. Men når Jesus blir døypt, oppdager Johannes noe nytt om hvem Jesus er.

I prekenteeksten i dag får vi høre Johannes sitt vitnesbyrd om Jesus.

Dette hellige evangelium står skrevet hos evangelisten Johannes i det 1. kapittel:

Dagen etter ser han Jesus komme, og han sier: ”Se, der er Guds lam, som bærer verdens synd. Om ham var det jeg sa: Etter meg kommer en mann som er kommet foran meg, for han var til før meg. Jeg visste heller ikke hvem han var, men for at han skal bli åpenbart for Israel, er jeg kommet og døper med vann.”

Og Johannes vitnet og sa: ”Jeg så Ånden komme ned fra himmelen som en due, og den ble over ham. Jeg visste heller ikke hvem han var, men han som sendte meg for å døpe med vann, sa til meg: Han du ser Ånden komme ned og bli over, han er det som døper med Den Hellige Ånd.

Og jeg har sett det, og dette er mitt vitnesbyrd: Han er Guds Sønn.”

Slik lyder Herrens ord.

Johannes har jobba med å rydde vei for Gud, og nå peker han på Jesus og sier: Han er det! Han er det jeg har rydda vei for. Nå er Gud her. Der er Guds lam, som bærer verdens synd.

Guds lam. Vi forbinder kanskje ikke like mye med det uttrykket som de Johannes snakka til gjorde. For dem gav det mening. Massevis av mening.

De, altså jødene, kjente det uttrykket fra sine hellige skrifter. Det som vi kaller Det gamle testamentet. Det var en del av den tradisjonen de levde midt oppi.

Når Johannes snakker om Guds lam viser det blant annet til noe som skjedde mens israelittene var slaver i Egypt. Da ble noen lam ofra, like før israelittene skulle bli befridd fra slaveriet.

Blodet fra de lammene gav beskyttelse mot Ødeleggeren som slo i hjel den førstefødte i hvert hus. Blodet ble smurt på dørstokkene og innefor satt familiene og spiste lammekjøttet, det første påskemåltidet, mens Ødeleggeren gikk forbi deres hus.

Lammets blod gav beskyttelse mot døden.

Når vi snakker om et offerlam, så henger det også sammen med tanken på sydebukken fra Det gamle testamentet.

Hvis du ikke vet hvor det uttrykket kommer fra, må du følge med nå.

Aron, broren til Moses, fikk beskjed av Gud om å hente fram en bukk en gang i året. Han la hendene på den og bekjente alle israelittenes synder. De ble lagt på bukkens hode, og så ble sydebukken jaga ut i ødemarken for å dø. Det var en synlig måte å fjerne syndene på, så israelittene fikk tilgivelse. De var rene.

Bukken, eller lammet, tar på seg all synden og dør med den.

Senere i jødernes historie skrev også profeten Jesaja noen sanger om den lidende tjener. Noe som er en profeti om hvordan Gud skulle komme. Altså om Jesus. Han skriver at han er ”lik lammet som føres bort for å slaktes”.

Johannes vitner for oss om at Jesus er Guds Sønn, og han peker og sier: Der er Guds lam.

Det sier oss mye om hvem Jesus er. Og om hva som var hans oppgave på jorda.

Da Jesus ble døpt, var han 30 år, og han skulle begynne på den gjerningen han hadde kommet for å gjøre.

Dåpen er begynnelsen på de tre årene som ender med kors, død og oppstandelse.

For Jesus er den en innvielse til oppgaven hans. Dåpen markerer at noe nytt er på gang.

Da vi ble døpt, skjedde det også noe nytt. Vi ble født på ny. Johanna ble født på ny nå i dag, midt foran øynene på oss. I dåpen får vi en ny start sammen med Gud. Vi får del i det han har gjort for oss. Vi dør fra det gamle menneskelivet og oppstår til et nytt liv sammen med Gud. Et liv sammen med Jesus.

Nå er vi i gang med et nytt år også, og noen har kanskje til og med nyttårsforsetter. Om å bli bedre mennesker på en eller annen måte. For døperen Johannes var det det viktige. Ikke å ha nyttårsforsetter, men å oppfordre folk til å leve på en mer moralsk og riktig måte. Han var jo også selv en asket, og et forbilde på det livet han mente at folk skulle omvendes til.

Jesus var ingen asket. Han ble til og med beskyldt for å være en fråtser og en vindranker som var venn med både tollere, horer og syndere. Det var noen som mente at han ikke var noe godt forbilde for et rett og rent liv.

Han hadde på en måte et litt annerledes forhold til loven enn det jødene var vant med.

Han sa ikke først og fremst: Lev rett! Hold loven!

Hvis det er fokuset og målet og hele poenget, vil man kanskje helst holde seg unna alt som kan friste en til å bryte loven. Holde seg unna folk som kanskje ikke lever så riktig.

Jesus krevde egentlig enda mer enn at man skulle holde loven.

Han sa: Elsk!

Det største bud er å elske Gud og din neste som deg selv. Det var sånn Jesus levde og det var sånn han døde. Av kjærlighet til menneskene.

Jesus satte også strenge krav til disiplene sine og til noen av menneskene han møtte. En gang spurte disiplene ham om hvem som kunne bli frelst, når det var så strenge krav. Jesus svarte at det er umulig for menneskene, men alt er mulig for Gud.

Vi kan ikke frelse oss selv. Vi kan ikke klare å bli syndfrie, å holde loven. Derfor kom Jesus for å frelse oss, for å gjøre oss rene og rettfærdige for Gud.

For å være syndebukken. Guds lam.

Hva forventer du av Jesus?

Jesus var nok ikke helt sånn som mange av jødene hadde forventa at han skulle være. Mange hadde trodd at han skulle komme mer som en mektig konge. Som alle kunne se at var stor. At han skulle redde dem der og da, for eksempel fra romerne som hadde okkupert landet deres. Jeg tror mange forventa store ting da Johannes pekte på Jesus og sa at det er Guds sønn. At nå skulle det virkelig skje noe nytt.

Men Jesus var ikke helt sånn. Han satte seg ikke på noen trone. Han gikk rundt og møtte mennesker. Alle slags mennesker. Han så dem.

Han ville møte barna, og han ville møte de menneskene som var verdiløse og fulle av skam i samfunnets øyne. Og isteden for å jage ut romerne, lot han det skje at de spikret ham opp på et kors.

Alt dette kom nok uventet på jødene, og jeg tror faktisk at det av og til kan komme like overraskende på oss i dag. Jesus gikk korsveien, og et liv sammen med ham er ikke et liv med garantert suksess. Men det er et liv med kjærlighet.

Vi har våre tanker om hvem Jesus er. Og vi venter og ber om at Jesus skal møte våre forventninger. Kanskje vi av og til må si sånn som Johannes sa: ”Jeg visste heller ikke hvem han var...”

Men så kom Jesus til Johannes for å bli døpt. Johannes ble møtt og han så noe nytt.

Der er Guds lam.

Vi kan også møte Jesus, her og nå i Fjellhamar kirke. I dag har han møtt og tatt imot Johanna i dåpen, og han vil møte hver og en av oss som vår Herre og Gud.

Snart skal vi i nattverdliturgien synges: Du Guds lam, som bar all verdens synder, miskunne deg over oss. Og så kan vi få stille oss i køen av de som trenger tilgivelse, av de som lengter etter noe nytt, av de som trenger Jesus og vil leve et liv i kjærlighet.

Vi kan få gå fram til nattverdbordet og bli møtt av ham som har så stor kjærlighet til oss at han gav livet sitt for oss. Der kan vi få erkjenne mer av hvem han er, han som engang sa:

”Jeg er verdens lys. Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys.”

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet til evighet.